

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ŽAŠTITU

KLASA 15 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1. MARTA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5574.

Arthur Ronald Trist, inžinjer-hemičar, London.

Uredaj za prijevršćavanje štamparskih ploča u strojevima.

Prijava od 27. oktobra 1926.

Važi od 1. januara 1928.

Traženo pravo prvenstva od 11. novembra 1925. (Engleska).

Nazočni se pronalazak bavi poboljšanjima na štamparskim strojevima s ravnim ili cilindričnim štamparskim pločama. Predmetom mu je uredaj, pomoću kojega se mogu za štamпу priredjene tiskovne ploče jednostavnim i pouzdanim načinom podržavati u ujednom spoju s podlogom ili cilinderom štamparskoga stroja i to u cijelom njegovom opsegu.

Daljnja je oznaka pronalaska u tom, da se kod pripravnih posala uštedjuje znatno vremena i da se ovi mogu izvadjeti po razmjeru neiskusnom osoblju s potrebnom točnošću. Nadalje se s njim omogućuje, da se štamparski poslovi, koji iziskuju neprekidno ili kontinuirano štampanje, dadu izvadjeti s oblim tiskovnim pločama, koje su bile prvotno ravne.

Pronalazak sastoji se u poboljšanju uredaja za primanje štamparskih ploča, a naročito u tom, da se ove same provide donjem slojem materijala, koji se dade magnetizirati, te same tvore tiskovnu ploču, dok je veliki broj elektromagnetskih uredaja upušten u stroj odn. prikladno smješten tako, da drže spomenute ploče, čime se postizava, da se mogu, kada se stroj stavi u pogon, dobivati običnim načinom od tiskovne ploče otisci.

Ako se ima pronalazak upotrijebiti kod jednostavnih štamparskih radnja, dostaje, da se tiskovna ploča podloži s magnetskim materijalom, kao što je željezo, s kojim je primjerice pomoću elektrolitskog staloženja tijesno spojena, te tako tvori sloj jednak

debljine. U drugu ruku može sama tiskovna ploča biti iz magnetskog materijala, ali u svakom slučaju mora gotova ploča biti jednake debljine i podjednako ravna ill svinuta, da se tako djelomično ili posvema prilagodi cilindričnoj formi.

Ravna ili cilindrična podloga štamparskoga stroja providjena je velikim brojem magnetskih uredaja, krajevi čijih polova tvore u glavnom suvislu površinu. Ova je namještena tako, da se postizava ravan pritisak na štamparski materijal, kada se uloži štamparska ploča jednolične debljine.

Kod ovoga pronalaska uporabljene štamparske ploče mogu biti proizvoljno tanke u toliko, što se broj magnetskih polova dade pomnožati neizmjerno do granica, postavljenih načinom izgradnje stroja. To se imade razumjeti tako, da magnetske sile uredjaja zavise o magnetskom zasićenju proreza ploče. Zato se mora broj polova povećati, kada se debljina proreza ploče smanji. Da se eventualni gubici po mogućnosti spriječe, valja se pobrinuti za to, da izmedju ovoja žice i magnetovih krakova ne nastanu zračni medjuprostori.

Predmet pronalaska prikazan je na nacrtu u više primjera izradbe, te prikazuje: Fig. 1 šematski pogled na elektromagnetski uredaj s ravnim namještenjem, Fig. 2 perspektivni pogled željezne jezgre uredjaja prema Fig. 1, Fig. 3 prerez kroz dvije polne čizme i medju njima ležeći žični svitak, Fig. 4 djelimični pogled željezne jezgre za uporabu kod cilindričnog rotacionog stroja,

Fig. 5 drugu formu izvedbe predmeta pronalaska u šematskom pogledu odozgore.

Fig. 1, 2 i 3 nacrti prikazuju formu izvedbe elektromagnetskog uredjaja za uporabu u stroju s ravnom štamparskom pločom. Kako se vidi, sastoji se on iz željezne ploče *a*, koja je na gornjoj strani providjena velikim brojem brazda *b*, koje su izdjelane kojim god načinom, piljenjem, blanjanjem i sl. Time se dobiva veliki broj rebara *c*, koja su na dolnjoj strani suvisla po željeznoj ploči *a*. Tim načinom nastaje veliki broj magnetskih elemenata u formi *U*, pri čem uvijek dva susjedna rebra *c* tvore krakove, a željezna ploča *a* spojku. Sada se izmjenično svako drugo rebro *c* provodi žičnim svitkom *e*, pa tvore magnetski pol s jednanim polaritetom s učinkom, da na površini ploče *a* nastane veliki broj magnetskih polja i odgovarajući broj razmjerne uskih polnih ploča.

Kako se vidi iz Fig. 1. svi su svitci *e* medusobom i s izvorom struje ukopčani u seriji, ali je jasno, da ti svitci *e* mogu biti isto tako dobro ukopčani paralelno ili u grupama paralelno, a da se time ne napušta temelj ovoga pronalaska.

Da se dobije ravna suvisla površina, prikladna za postavljanje i pričvršćenje štamparskih ploča, gornji je sloj ovoja *c* pušten nešto dublji od skrajnjih rubova rebara *c*, a time nastali slobodni medjuprostori između potonjih izpunjeni su prikladnom kompozicijom *f* ili tekućim materijalom razmjerne niskoga tališta. Kada se ovakav magnetski uredaj upotrebljuje u vezi s rotacionim strojem, može se uzeti slična konstrukcija, kao netom opisana, pri čem na mjestu ravne željezne ploče a dolazi takova cilindrične ili cijevkaste forme. Ovakova je konstrukcija prikaza na fig. 4.

Kod druge vrsti izrade mogu biti predviđena dva reda rebara *b* i *b'*, koji stoje jedan prema drugom u pravom kutu, kako se vidi na Fig. 5; pri tom ovoj *e* oblaže svaki pol *g* sa tri strane. Tu se vidi, da, akoprem su polovi *g* po ovojima obloženi samo sa tri strane, ipak struja optiče većinu tih polova; zato, jer susjedni ovoji optiču svaki pol u takovom smjeru, da je svaki pol *g* okružen sa četiri pola *g* protivnog polariteta.

Ovo namještenje omogućuje, da se broj polova dalekosežno umnožava, pri čem se svakom polu pripadna polna ploča primjereni umanjuje.

Za općenito razjašnjenje uzeo se suvisli željezni blok. Ali je za jednostavniju izradbu i omotanje uredjaja jasno, da on može biti izradjen iz pojedinačnih dijelova ili lamela, kako je najprikladnije. I ovoji mogu se smjestiti već na polne čizme prije, nego što se

spoji s drugima. Uvjet, koji se ne može mimoći, jeste, da ploče za štampanje budu jednolične debljine i da krajevi polova tvore izjednačenu ravnu površinu, koja je za radnje stroja paralelna sa pločom štampanja, tako da je nepotrebno svako pripremanje ili podlaganje i da obzirom na elektromagnetske dijelove otpada potreba mehaničkih uredjaja za držanje ploče u radnom položaju tako, da se cijelo pripremanje sastoji u tom, da se ploča za štampanje ili po potrebi više ovakovih ploča metne u točni položaj, iza čega se ukopča električna struja, pa se može početi štampanjem. Točnost, kojom se ploče dadu smještati od osobite je važnosti u slučajevima, gdje treba obavljati štampanje u više mahova, kao kod štampanja u više boja.

Pošto osim toga nijesu potrebni mehanički uredjaji za podržavanje ploča u njihovom položaju na cilindru, može se upotrijebiti jedna ili više oblih ploča, pri čem se njihovi bridovi tako sudaraju, da tvore neprekinitu štamparsku ploču; u tom je slučaju poželjno, da se susjedni bridovi tako medusobom spoje, da se ne mogu odštampavati.

Usljed velikoga broja elektromagnetskih uredjaja za držanje i njihove privlačivosti nemogu neznatne nepravilnosti ploča doći do izražaja. Usljed jednoličnog privlačenja preko cijele ploštine mogu se ploče bez opasnosti, da bi se za uporabe svinule ili prelomile, upotrebljavati i onda, ako imadu debljinu od samo 15/1000 colu.

Razumljivo je prema tomu, da se skupocjeni elektrolitski bakreni cilindri, kako su potrebni kod štamparskih strojeva za fotogravire, mogu upotrebiti kod nazočnog pronalaska, čime se taj postupak dade pojefitiniti.

U slučajevima, gdje nije moguće dobiti štamparske ploče iz magnetskoga materijala, koje su za svrhe ovog pronalaska dosta tanke ili jednolične, može se očito elektromagnetski uredaj opisane vrsti upotrebiti, da se štamparske ploče iz magnetskoga materijala drže, dok se bruse, poliraju ili slično obrađuju.

Patentni zahtevi:

1. Uredaj za pričvršćivanje štamparskih ploča u štamparskim strojevima, naznačen tim, da je u ravnu ili cilindričnu tiskovnu ploču (a) štamparskog stroja ugradjen uredaj za držanje, koji se sastoji iz velikog broja elektromagneta (c), te iza ukopčanja električne struje privuče i podržava nepomično njihovom položaju štamparske ploče iz magnetskoga materijala ili providjene podlogom iz takovog materijala tako, da se štamparski stroj može kao obično stavljati u pogon.

2. Uredjaj prema zahtjevu 1, naznačen tim, da krajevi polova (g) ovog elektromagnetskog uredjaja za držanje primjereno izgradnji stroja tvore ravnu ili cilindričnu ploču, pri čem se medjuprostori (b) između pojedinih polova (c) ispunjuju napunom (f) iz kovine s niskim talištem ili sl.

3. Uredjaj prema zahtjevu 1 i 2, naznačen tim, da se krajevi polova (g) tvore iz brazda (b) izradjenih u podlozi, koje su medusobom paralelne ili se u pravom kutu unakrštavaju, uslijed čega krajevi polova (g) dobivaju oblik vrpce (Fig. 1—4) ili kvadra-ta (Fig. 5).

4. Uredjaj prema zahtjevu 1—3, naznačen tim, da su žični ovoji elektromagneta izvedeni tako, da se pojedini ovoji polova tako ukapčaju, da susjedni polovi dobivaju razne polaritete.

5. Štamparske ploče za uredjaj prema zahtjevu 1—5, naznačene tim, da su štamparske ploče, koje se sastoje iz kovine, koja se dade magnetizirati ili su providjene s podlogom iz takove kovine, tanke, i gipke te jednolične debljine, tako da se tjesno priljubljuju uz formu podloge i mogu upotrebiti bez daljnjih podloga.

Fig. I.

Ad patent broj 5574.

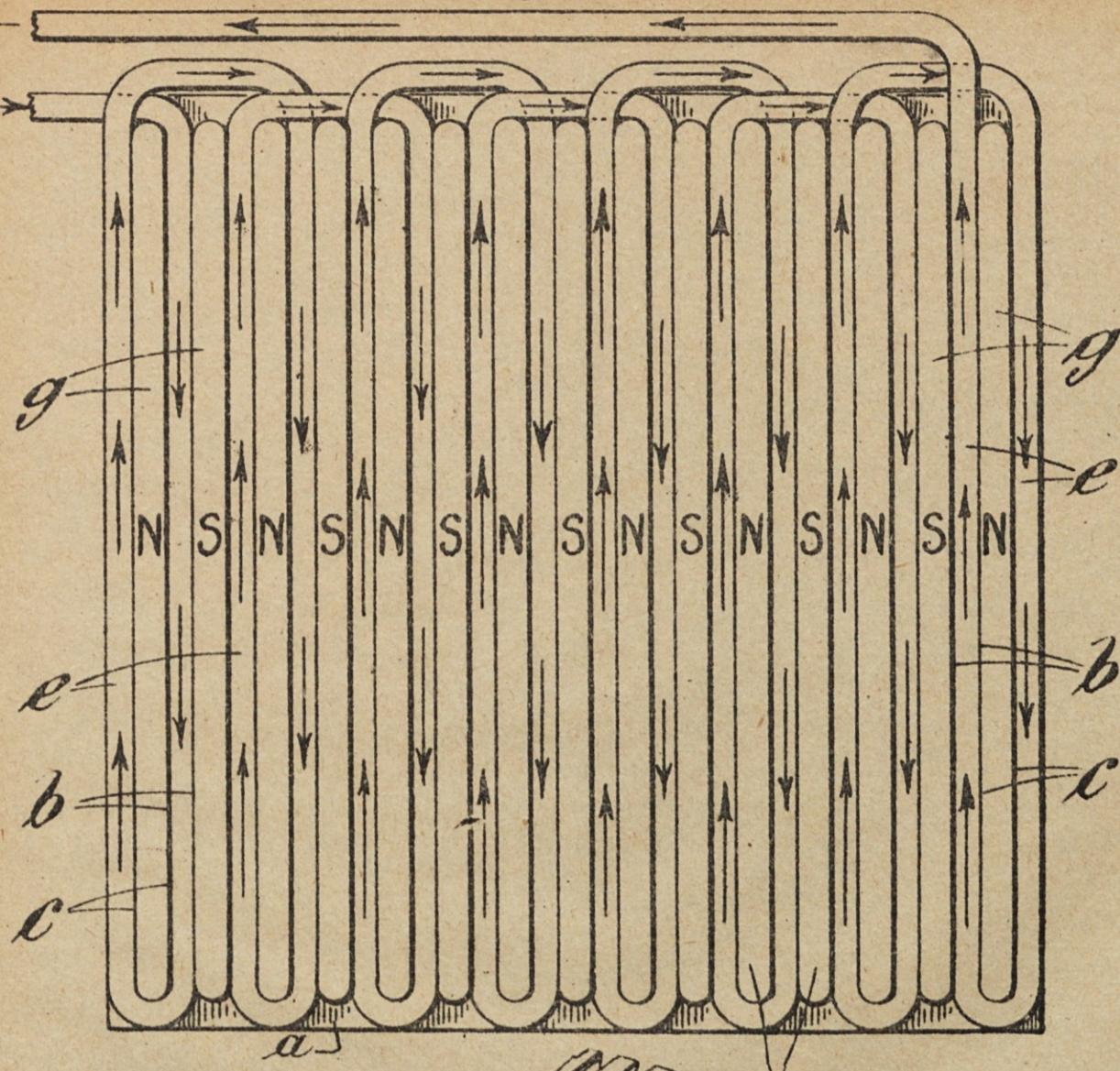

Fig. II.

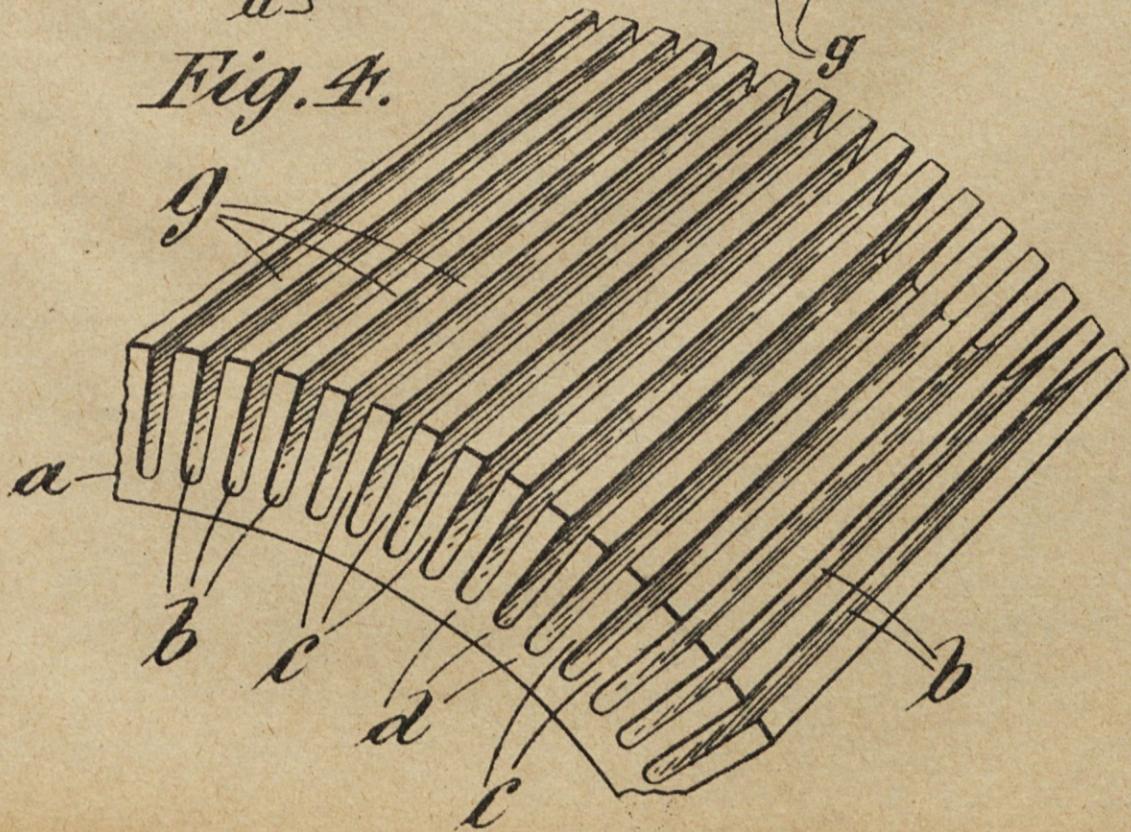

Fig. 2.

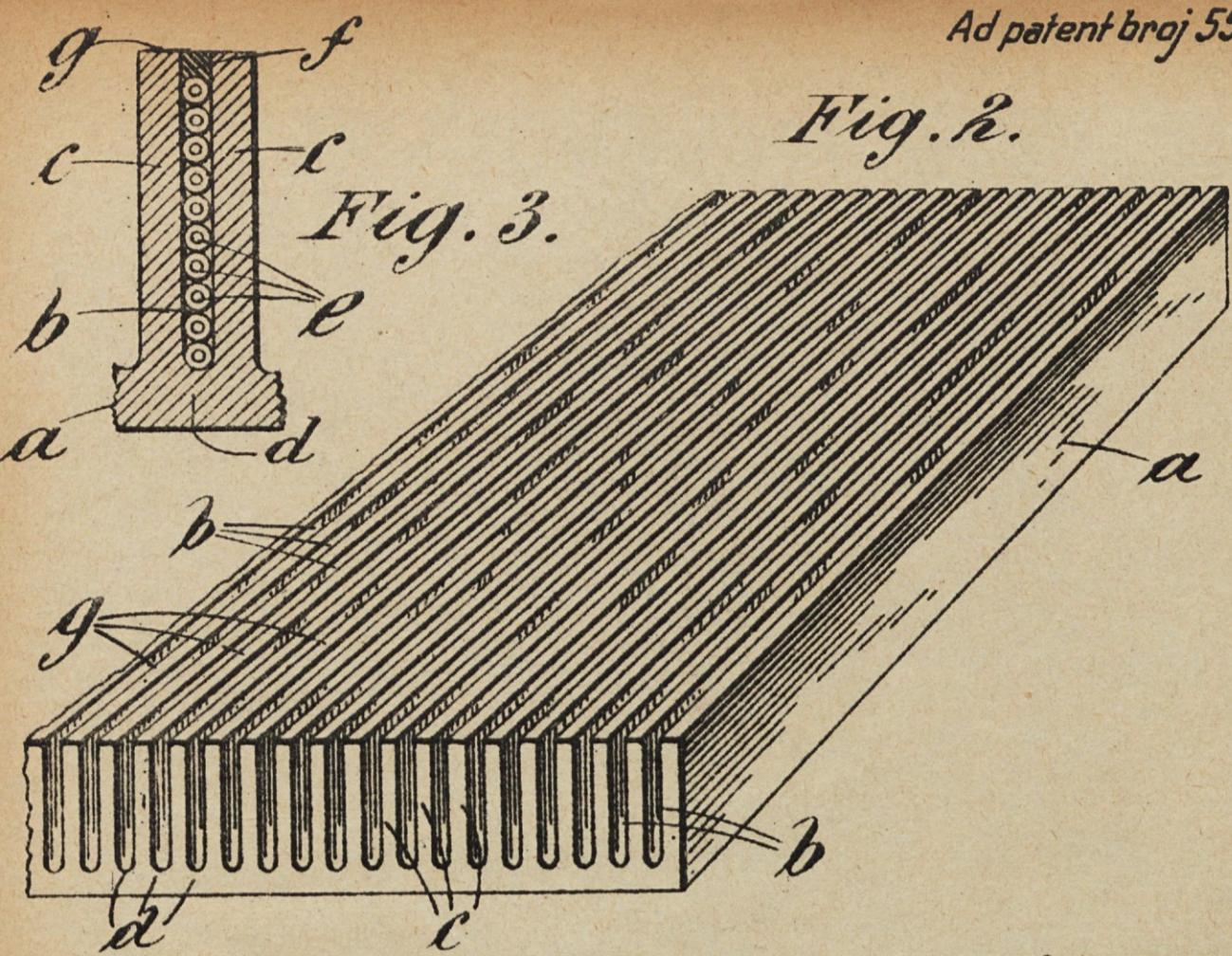

Fig. 3.

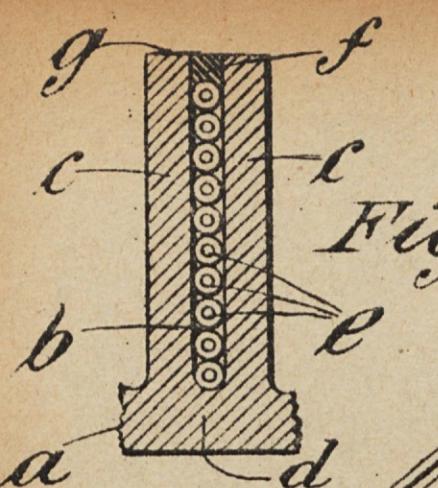

Fig. 5.

